

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hé-
— 1-én és 15-én. —
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Városligeti fasor 1.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek ciszszandók.

TARTALOM. A m. kir. dohányraktár Budapestén. — Uj programmunk. — A „Hölgy” szivarkák. — Vegyesek. — Hirdelmény.

A m. kir. dohányraktár Budapestén.

Többször kellett foglalkoznunk a főváros dohányraktarával, nevezetesen az utóbbi időkben, amikor az üzletvezetés nagyon lanyhának tűnik fel. Hogy ezt újjá kell tennünk, ez azért történik, mivel hogy ilyen módon nem lehet ez tovább s rajta segíteni sürgősen szükséges. Első sorban is. bátrak vagyunk a m. kir. dohányraktár gondnokának emlékeztetőbe hozni, hogy minden nagytőzsde rögtön, mihelyt megrendelését kifizette, a pénztári nyugtát előmutatja, a megrendelt árut is kell hogy megkapja. A gondnok ur azonban nyugodtan hagyja fekdülni a számos befizetett megrendeléseket és csak két óra eltelté után megy ki a főkapuhoz az ott várakozó feleknek lassu egymásutánban az árukat kiszolgáltatni. A gondnok ur tudniillik e két óra alatt leírja szép tisztán az összes megrendeléseket és csak ha e czéltalan munka elkészült, következik az áruk kiszolgáltatása.

Hogy a gondnok urnak hivatásával bizonyos nagy felelősség jár, ez tény; továbbá minden czélszerűnek látszó óvintézkedést hozhat használatba és ez ellen senki sem protestálhat; de mit tennie nem szabad, ez az, hogy először összes saját irodái teendőit végzi el s csak akkor végzi el a felek iránti kötelességet. Nem akarjuk tovább firtatni, hogy a megrendelések leírása egyáltalán szükséges-e, miután első sorban előtte van a megrendelés, másodsor a fuvarlevél, melyben a megrendelés le van másolva, harmadszor az ottani napló, melyben az összes áruk kivételé fel van jegyezve. De már most természetesen nem lehet senkitől sem rossz néven venni az elővigyázatot s daczára annak, hogy a gondnok úr előtt háromszor fekszik a megrendelések másolata, ugy külön élvezetére, ha öröme telik benne, le is írhatja őket. De hogy e külön élvezete miatt egy csomó embernek, kiknek ideje sokkal drágább mint a gondnok uré, várakoznia kell, ennek igazságosságát nem látjuk be és felkérjük a tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóságot, hogy a gondnok urat oda utalja, miszerint az áruk kiszolgáltatása gyorsabban jöjjön létre. Továbbá a m. kir. dohányraktárban nem ritkán ép ama fajok hiányoznak, amelyek a gyárakban mindig raktáron vannak s így tehát a kérdéses fajokat beküldenek, ha a megrendelés idejekorán történne. Valószínűleg nem történik ez, vagy legalább is nem idejében. Miután a megrendelés először is a pénzügyminiszteriumhoz megy és onnét lesz a gyárakba elküldve, ugy mágtól értetődvén, a gondnoknak, ki az

árukat kiszolgálja, hetekkel előzőleg ki kell számítani, hogy mennyi kell neki ez vagy amaz fajból s hogy ezt mikor kaphatja meg a legrosszabb esetben. Ha nem gyakoroltatik szigoruan ilyenmü számítás és felügyelet valameny fajokot illetőleg, hát akkor persze sok száz tőzsdés nem tudja napok és hetek számra a közönséget kielégíteni és ki van téve a közönség különböző bántalmazásainak.

Szívesen elhiszszük, hogy mindenkor, amidőn egy faj kifogyott, a gondnok úr kimutathatja, hogy azt megrendelte, de attól függ, hogy mikor rendelte meg ezt. A gyárosok természetesen csak akkor alkalmazhatják magukat a dohányraktárak szükségleteihez, ha a megrendelések idejekorán vannak kezeikben, annyival inkább, miután gyáraink tudvalevőleg különböző nemeket készítenek. Ha néha meg is törtenhetik, hogy egy faj hiányzik, ugy annak határozottan nem szabad annyiszor megtörténnie, mint az a budapesti dohányraktárban szokott lenni, hol alig mulik el egy hét is, hogy ne hiányozna egy jömenetü szivar, vagy szivarka-faj.

Kérelmünk tehát ennek folytán a kir. tanácsos és pénzügyigazgató úrhoz irányul, hogy mielőbb háriánna el az itt említett körülményeket. miután ez a dohányjövődék egyik fontosabb érdekét képezi, a melynek pedig az utóbbi években való fel-lendülése anélkül is sok kívánni valót hagy hátra.

Uj programmunk.

Már utolsó, „saját ügyben” című cikkünk tartalmából kivethették tisztelt olvasóink, hogy szándékunkban van régebbi elveink és e lapokkal összekötött tendenciának megőrzése mellett mégis annyiban változtatást létrehozni, hogy a jövőben a kistőzsdések irányában nagyobb figyelmet fogunk tanusítani, mint az ezideig történt.

A kistőzsdések hivatása t. i. annyira hanyatlás felé indul, hogy legfőbb ideje azt a teljes végromlástól megőrizni. Mert nagy a nyomor és szegénység a kistőzsdéseknél. Némelyeknél nap-nap után mindinkább eltűnik az amagy is gyér készlet és annyira összezsugorodik, hogy veszélyeztetni a létezését. Amde a meglevő is ama veszélynek meg elibe, hogy elfogy. Mi történik azután, megvárják-e a kistőzsdések eme időpontot? És ölbe tett kézzel, egyedüli segélyt az égtől várjanak?

A helyzet nagyon is kritikus, ezt minden kistőzsdés bevallhatja magának. Ha indokait keressük, ezeket olyanynyira különbözőnek fogjuk találni, hogy a tulajdonképeni főindok elkerülhetik. És a főok azonban a ma uralgó viszonyokban rejlik. Ezidőben a kistőzsdés nem

lesz figyelembe véve, egyetlenegy tényezőtől sem, akivel érintkeznek. A pénzügyi hatóságok nem pártolják, csekélyke személyiségnek tünik fel előttük és nem mint a nagytőzsde, akit fontos egyéniségnek kellene számítani és aki, mint legutóbb említettük, tulajdonképen maga sem egyéb, mint egy kistőzsdés, aki különös körülmények folytán kényszerítve van, a tőzsdésnek veszélyes versenytársa lenni, a nyilvános hitel zárva marad előtte, mert a kis bankok ama téves nézetből indulnak ki, hogy üzletük csekélyebb méretű hitelre tarthatnának igényt és ami a nagyközönséget illeti, az a tőzsdés egy szolgának tekintik, ki éjjel-nappal rendelkezésére kell, hogy álljon.

E rettenetes helyzetet már félig-meddig is tűrhetőnek lehetne találni, ha legalább a kereset olyan forma lenne, hogy a megélhetést biztosítsa. De erről szó sem lehet. Évrol-évre kevesbül ama tőzsdék száma, melyek tulajdonosainak szerény megélhetést biztosítanak és nem-sokára megszűnik ez is, nem fog ilyen tőzsdé többé létezni. A már majdnem tűrhetetlenségig fokozódó protekció, amelylyel az engedélykiosztásnál eljárnak, már annyira hozta e szomorú állapotokat, hogy alig van egy tőzsdé is, melynek a dohánytól bevétel a kiadások levonása után nyereséget mutathatna fel, ezt a mellékczikkkel eladás által kell pótolni.

De nem csupán a fővárosban, sokkal inkább a vidék kistőzsdéseinek existenciája komolyan kérdésessé vált. A vidéken is, főleg a városokban sok kistőzsdés szenved a fennálló szomorú állapotok nyomasztó hatása alatt. A nagytőzsdések, kik anyagi helyzetük javítására éppenséggel semmit sem akarnak tenni, mindenütt kistőzsdéjük nyereségére vannak utalva, mely oknál fogva természetesen aránytalan, kiterjedtebb méretben vezethetik tőzsdéjüket, mint ahogy a kistőzsdés képes vezetni üzletét. Magyarországon számos városaiból érkeznek emiatt hozzánk panaszok, melyek nem ritkán megrendítően hatnak tartalmuk által és miután igazságon alapulnak, szegyenfoltot képeznek a dohányjövődék történetében.

Legközelebb egy kistőzsdés-gyülekezetet fogunk egybehívni és itt aztán minden egyes kistőzsdésnek alkalma lesz eziránybani véleményét nyilvánítani. Ezek a véleménynyilvánítások azonban nem maradnak csupán elmondott szavak, melyek a légben elenyésznek, ellenkezőleg, ama czélt fogják teljesíteni, hogy a pénzügyminiszteriumot, a sajtót, a közönséget néminemű dolgokról felvilágosítsák, mely valósággal szembe áll az idők szellemének, a humanitásnak és igazságnak. És azután a kistőzsdések egy csapattá egyesülnek és minden ilyen csapatnak megengedett eszközökkel oda fognak hatni, hogy a kistőzsdések egy a jelenben, mint a jövőben a nyomor ellen védve legyenek.

Kezdetből fogva akaratlunk volt, hogy e czélt elérjük. Ugy hittük azonban, hogy a nagytőzsdések, kik ez ügyben sokkalta inkább vannak

érdekelve, mint a kistözsédek, legelőször is fognak ezirányban minden eszközt megragadni. Amde kitűnik, hogy a nagytözsédés nem csupán, hogy télenlegben marad, de azáltal a kistözsédés sorsát is rosszabbítja, illetve minden eziránybani előrehaladást meggátol. A kistözsédek immár nem fogják e játékot továbbra is tűrni és nézni, megkísérik majd egyedül önmagukon segíteni. Részünkről biztosíthatjuk őket a siker felől és igyekezetüket erőnkől fogjuk támogatni.

A „Hölgy“ szivarkák.

Nem tudjuk, hogy kitől indul ki az eszme a szivarkák külső kiállításának változtatását illetőleg, de bizonyíthatjuk, hogy az eddig még sohasem történt a kérdéses szivarkafaj előnyére.

A „Hölgy“ szivarka hüvelye arany-nyomást kapott. Miért, mi okból? Tán a fogyasztást akarják szűkebb korlátok közé szorítani? Egy kissé több figyelemmel már rég tapasztalhatták volna, hogy egy élénk fogyasztásnak örvendő szivaron vagy szivarkán nem szabad rázogtatni és semmiképp sem szabad változtatásokat tenni. Ha ez mégis történik, úgy azt a fogyasztók mindig egy úgy „faj“-nak tekintik, mely rosszabb, mint a régebbi volt, mely körülmény folytán természetesen hanyatlik a fogyasztása.

De ha nem is állna be rendszerint ez az eset, az ilyenféle változtatások továbbra is mindig nagy vesződéssel járnak az árusnak. Kérdezzenek csak utána, hogy miképp vélekedik a dohánytözsédék közönsége az ilyen változtatásokról és meg vagyunk győződve, hogy abban fogják hagyni annak bevezetését.

De ki fog a kistözsédeknek kérdezősködni. Egyszer tették azt és pedig akkor, amidőn még rend uralkodott s amikor igyekeztek a dohányjövődéket emelni. Kételkednünk kell, hogy e szándék maig is létezik, mert ez esetben lehetetlen, hogy a szóban forgó változás létrejöjjön.

Ugy mondják, hogy a „Hölgy“ szivarka rosszabb lett és e véleményt nem lehet csekélységnek tekinteni. A „Hölgy“ szivarka, mely az összes elérhető fogyasztásnak körülbelül 10%-át teszi ki, melynek vételforgalma oly élénk menetű, hogy előállításánál egy gyárat lehetne teljesen foglalkoztatni, ezen a „Hölgy“ szivarkán egy csekélyke változást hoznak létre s ime az ország negyvenezer tözsédései csak ügyvel-bajjal tehetik érthetővé a dohányzók-nak, hogy a „Hölgy“ ugyanaz maradt.

De mit használ mindez. A dohányzót nem lehet kapacitálni és e körülmény folytán a „Hölgy“ szivarka fogyasztása befolyásolhatik. Legjobb esetben egy csomó boszantó dolog történik s mindez azért, mert valakinek észbe jutott a Hölgyre aranybetűt nyomtatni.

Néhány sorral folytatjuk, melyet az „Esti Ujság“ ír ezen ügyről.

Panasz a hölgyekre. Az uraknak sok és nagy panaszuk a hölgyek ellen. Azok ellen a hölgyek ellen, a kik pár hete ugyszólván előzőlötték az egész várost és tetszetősebb toalettjükben, igérbő külsővel már csaknem mindenünnen kiszorították a régi, megszokott, jóra való hölgyeket. A tisztelt fővárosi urak is úgy jártak most a jövevényekkel, mint a zsémbes férj a házasságával. Addig panaszkodott első feleségére, szóla-szapulta barátának, idegennek, míg második feleséget kapott. Akkor aztán sóhajtozott folyton — az első után. Csak a második feleségéről ismerte meg igazán az első s csak ekkor siratta meg őszintén azt, a kit elvesztett. Így vagyunk a régi hölgyekkel is. Eddig szidtuk, izelleneknek, kiállhatatlanoknak találtuk őket. Most

aztán, hogy a m. kir. dohányjövődék megsajnált bennünket, megszívlelte sok lamentálásunkat és kibocsátotta új hölgycigarettáit, csak most tapasztaljuk, mennyivel különbek, izetesebbek és szárazabbak voltak a régiéik. Igaz, hogy az új hölgyeknek sokkal szebb, könnyebb, szinte átte'szó a ruhájuk. Ragasztva nincs, mint a régi hölgyeké, csak saját anyagból összepréselve, a mi egészségi és illatosság szempontból határozottan föléje emeli a régi hölgyek toalettjének. Ám ha valahol, a régi hölgyek igázán a szólásmondás: diszes külső értéktelen belsőt takar. Mert ha rágyújtunk egy ilyen fölpiperézett új hölgyre, illúzióink sokkal hamarabb ellobban, mint akár maga a lenge új cigarettá. Légző szervünk elfullad, torkunkat mintha ezernyi apró reszelő csiklandozná, orrunk hol cselőre, hol csalóra fitorodik, míg dühösen földhöz vágjuk az új hölgyet. Az új hölgy erre szétreped s mi, miként a kíváncsi gyermekek a szétört játékot, nézdelni kezdjük, vajjon mi van benne? Természetesen dohány. Finomra vágott dohány. Sokkal finomabbra vágott és sárgább ez a dohány, mint a minővel a régi hölgyek ki voltak tömve. Csak össze van állva egy darabba az egész töltés. Jelöl, hogy a dohány nem száraz, hanem csupa víz. Már pedig azt a legjámorabb első gimnázista is tudja ma már, hogy cigarettát csak jól kiszáradt dohányból szabad sodorni, mert az a legfinomabb. Röviden és precízén talán így fejezhetjük ki szívezzeknek bő vágyát: régi töltésű cigarettát kérünk az új toalettben.

Vegyesek.

Az állami tisztviselők. A temesvári állami tisztviselők Gerdánovics Sándor táblai bíró elnökölésével népes értekezletet tartottak, melyen a budapesti kongresszusra kiküldött képviselők beszámolóját nagy lelkesedéssel fogadták. Elhatározták, hogy Széll Kálmán miniszterelnök-höz jóakaró állásfoglalásért, a központi bizottságnak pedig buzgó fáradozásáért köszönő táviratokat küldenek.

A vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünet tárgyában újabb rendeletet bocsátott ki, amely szerint vasárnapokon és Szt.-István napján déli 12 óráig, a következő munkák végezhetőek: gyorsárúk fölvétele és kiszolgáltatása; sör, élő baromfi és romlásnak kitétt élelmiszerek fuvarozása s elszállítás végett teherárúként foladása, valamint teherárúként érkező ilyen küldemények kiadása és az állomásról elfuvarozása. Jeget a munkaszüneti napokon is szabad egész napon át gyártani, árusítani és szállítani.

Uj közgazdasági lap. „Magyar Hittel“ czimen új lap indult meg, mely a hitelszövetkezetek országos kötelekének és a szövetkezeti tisztviselők egyesületének hivatalos közlönyeként a szövetkezeti ügyek felkarolásában és szakszerű méltatásában valóban nagy hiányt van hivatva pótolni. Dr. Münnich Aurél, a hitelszövetkezetek országos kötelekének elnöke a lap élén reprodukált levelével üdvözli e lap megalapítását mely Auer József, a tervezésű koronatakarék-pénzár titkárnak szakszerű szerkesztésében fog minden szombatn megjeleni Munkatársak többek közül: dr. Aczél Endre, Guthi Imre, Kállay Gyula, dr. Balog Béla, dr. Karácsonyi Lipót, Ponger Fülöp, dr. Molnár Jenő, dr. Nagy Sándor stb.

Amerika pénze. Jelenleg négyszázkilencvenhat millió aranydollárt bírnak az amerikai állampénztárakban, egy részét a washingtoni központi pénztárban, a többi a newyorki pénzékekben.

És hogy őrzik! A washingtoni kincstár ugynevezett aranykamarája négy emeletnyire van a föld alá ásva; tiszta gránittömbök burkolják a kamarát s belül hajópánczéllal van bevonva, — ebben még egy pánczéllal. A bejárás kapuja kettős, százszusz tonna súlyu mindenik s olyan lakat van rajtuk, amely csak előre megállapított bizonyos órában, bizonyos perczben s bizonyos másodperczben nyílik és a mikor kinyílik, ezt villámos csöngetés jelzi az összes washingtoni rendőrállomásokon.

A német vámtarifa. Berlinből jelentik: Az új vámtarifa kérdésével a minap foglalkozott a német gazdasági tanács. Hosszas értekezés után elhatározta, hogy beadványt intéz a birodalmi tanácshoz, melyben különösen az államvámokról mond véleményt. A gazdasági tanács szerint mindenképpen előnyösebb az élő állat, mint a huszbevitel s nehogy a tenyészállat czimén olcsóbb vámmal élő állatok hozzanak be, csupán egyféle tarifát óhajt élő állatokra. Berlinből ezt jelenti még egy távirat: a Nordd. Allg. Ztg. írja: Több lap azt írta, hogy Bülow gróf birodalmi kancellár a minap egy nagy-rangu hivatalnok előtt állítólag úgy nyilatkozott, hogy meg fogja ragadni az iniciatívát a vámtarifa tervezetének revíziójára. E lapok szerint a szövetségtanácsnak már első ülésében újabb javaslatokkal kellene foglalkoznia. Az ehhez a hírhez fűzött különböző kommentárokkal szemben nem fölösleges megjegyezni, hogy a nagy-rangu tisztviselő a revíziós tervvel egyetemben merőben a fantázia birodalmába tartozik.

Szerkesztői üzenetek.

K. M. úrnak, helyben. A mai számunk második cikkében bővebben foglalkozunk e dologgal. Csak türelem és erős akarat, ha e kettő megvan, úgy célt érhetünk.

3. ur Kapuvár. A lapot utnak indítottuk.

85394. szám.

VI. 1901.

Ajánlati hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak folyó 1901. évi szeptember hó 3-án kelt 68,283. számú rendelete folytán a temesvári m. kir. kincstári dohány nagyárudának a m. kir. dohányáruraktár általi kezelése beszüntetetik és az magánvállalkozóra bízatik.

Ehez képest a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy Temesvár szab. kir. városban felállítandó dohánynagyáruda betöltése czéljából ezen m. kir. pénzügyigazgatóságnál 1901. évi október hó 28-án délelőtt 10 órakor írásbeli vevsenyi irgylás fog tartatni.

A versenytárgyalásban részt venni kívánók sajátkezűleg aláírt és 1 korona bélyeggel ellátott lepecsételt ajánlataikat 1901. évi október hó 28-ik napja délelőtti 10 óráig alóírt pénzügyigazgatóság főnökénél nyújtsák be.

Bánatpénz fejében 3000 korona készpénzben vagy a tözsdén jegyzett állampapírokban az ajánlathoz melléklendő, továbbá a nagykorúságot, polgári állást, erkölcsi magaviseletet és vagyoni állapotot igazoló bizonylatok is csatolandók.

A vállalatnál mérvadó feltételek és az azzal egybekötött kötelezettségek, valamint a szerkesztendő ajánlatok miképeni kiállítására nézve az érdekeltek az alóírt pénzügyigazgatóság VI. ügyosztályában részletes felvilágosítást szerezhetnek.

Temesvárott, 1901. szeptember 14-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGÁRNS).

INHALT. Das k. u. Tabak-Magazin in Budapest. — Unser neues Programm. — Die „Holgy“-Zigarrette.

Das k. u. Tabak-Magazin in Budapest.

Schon des Öfteren mussten wir uns mit dem Tabak-Magazin der Hauptstadt befassen, namentlich in letzterer Zeit, wo die Geschäftsführung dort eine sehr laxe geworden zu sein scheint. Wenn wir dies nun abermals thun müssen, so geschieht es darum, weil es in dieser Weise nicht fort gehen kann und eine Abhilfe dringend von Nothen ist.

Vor allem erlauben wir uns dem Leiter (gondnok) des k. u. Tabak-Magazins in Erinnerung zu bringen, dass jeder Gross-trafficant, sofort, nachdem er seine Bestellung bezahlt hat und die Kassensquittung vorweist, auch die bestellte Waare erhalten muss. Der Herr Verwalter jedoch lässt ruhig die zahlreichen eingezahlten Bestellungen liegen und begibt sich erst nach zwei Stunden hinaus vor das Hauptthor, um den dort wartenden Parteien langsam, nach und nach die Waaren auszufolgen. Der Herr Verwalter schreibt nämlich während dieser zwei Stunden sämtliche Bestellungen fein säuberlich ab und erst, wenn diese zwecklose Arbeit vollendet ist, dann erfolgt die Ausgabe der Waaren.

Der Herr Verwalter hat wohl eine grosse Verantwortung, das ist wahr, auch kann er jede ihm zweckdienlich scheinende Vorsicht in Anwendung bringen, das kann ihm Keiner verwehren; allein, was er nicht darf, das ist, dass er vorerst alle seine eigenen Bureauarbeiten erledigt und dann erst die Parteien abfertigt. Wir wollen es dahin gestellt sein lassen, ob dieses Abschreiben der Bestellungen überhaupt notwendig ist, da fürs Erste die Bestellung vor ihm liegt, fürs Zweite der Frachtbrief, wenn die Bestellung kopirt ist, fürs Dritte das dortige Tagesjournal, worin der Ausgang sämtlicher Waaren verzeichnet steht. Nun aber kann man natürlich Vorsicht Keinem verwehren und trotzdem der Herr Verwalter die Kopie der Bestellungen dreifach vor sich liegen hat, kann er auch, wenn es ihm Freude bereitet, dieselben zu seinem Privatvergnügen abschreiben. Dass aber wegen dieses Privatvergnügens eine Menge Leute, deren Zeit weit kostbarer ist, als die des Herrn Verwalters, stundenlang warten muss, das sehen wir nicht ein und wir ersuchen daher die löbl. k. u. hauptst. Finanz-Direktion, sie möge den Herrn Verwalter anweisen, dass das Ausfolgen der Waaren rascher geschehe.

Des ferneren fehlen im k. u. Tabak-Magazin nicht selten gerade solche Sorten, welche die Fabriken stets auf Lager haben, daher diese auch die betreffenden Sorten einsenden würden, wenn die Bestellungen rechtzeitig erfolgen würden. Wahrscheinlich geschieht dies nicht, oder zumindest nicht rechtzeitig genug. Da die Bestellungen des Tabak-Magazins vorerst an das Finanz-Ministerium gehen und von dort aus an die Fabriken geleitet

werden, so ist es selbstverständlich, dass der Verwalter, welcher die Waaren verausgabt, stets wochenlang vorher berechnen muss, wieviel er von einer Sorte bedarf und wann er diese Sorte schlimmsten Falles erhalten könne. Wenn eine derartige Berechnung und eine derartige Aufsicht in Betreff sämtlicher Sorten nicht streng geübt wird, dann freilich stehen viele hunderte von Verschleissern Tage und Wochen lang da, ohne das Publikum befriedigen zu können und sind dieselben noch verschiedenen Insulten seitens des Publikums ausgesetzt.

Wir glauben es ja recht gerne, dass jedesmal, wenn eine Sorte ausgeht, der Herr Verwalter nachweisen kann, dass er dieselbe bestellt hat; allein, es kommt darauf an, wann er sie bestellt hat. Die Fabriken können sich natürlich nach dem Bedarf des Tabak-Magazins nur dann richten, wenn sie rechtzeitig die Bestellungen in Händen haben, zumal unsere Fabriken doch bekanntlich verschiedene Sorten erzeugen. Kann es manchmal auch vorkommen, dass just eine Sorte dennoch fehlt, so darf dies entschieden nicht so oft geschehen, wie dies im Tabak-Magazin zu Budapest geschieht, wo kaum eine Woche vergeht, dass nicht sehr gangbare Sorten fehlen.

Unsere Bitte richtet sich daher an den Herrn kön. Rath und Finanz-Direktor, er möge je eher die hier gerügten Umstände beseitigen, nachdem all das ein namhaftes Interesse des Tabak-Monopols bildet und der Aufschwung des letzteren ohnehin in dem letzten Jahre sehr viel zu wünschen übrig lässt.

Unser neues Programm.

Schon unserem letzten Artikel, betitelt „In eigener Sache“ konnten unsere geschätzten Leser entnehmen, dass wir gewillt sind, unter Beibehaltung unserer Prinzipien und der diesen Blättern anhaftende Tendenz gleichwohl eine Aenderung insoferne vorzunehmen, als wir in Zukunft dem Kleinverschleisserstande eine erhöhte Aufmerksamkeit widmen werden, als dies bisher geschehen ist.

Der Beruf der Tabak-Kleinverschleisser ist nämlich derart in Verfall begriffen, dass es höchste Zeit ist, denselben vor gänzlichem Niedergange zu bewahren. Das Elend und die Noth unter den Kleintraffikanten ist gross. Bei Manchem schwindet von Tag zu Tag der geringe Vorrath und schrumpft derart zusammen, dass die Existenzen bedroht sind. Aber auch das Vorhandene läuft Gefahr aufgezehrt zu werden. Was soll dann geschehen? Sollten die Kleintraffikanten diesen Zeitpunkt abwarten? Sollen sie die Hände in den Schooss legen und die Hilfe lediglich vom Himmel erwarten?

Die Situation ist kritisch, das muss sich jeder Kleinverschleisser eingestehen. Sucht man nach den Ursachen, so sind dieselben so manigfaltig, dass die eigentliche Hauptursache übersehen wird. Diese Hauptursache aber, sie liegt in den herrschenden Verhältnissen. Der Klein-

traffikant wird dormalen von keinen einzigen Faktor beachtet, mit dem er in Berührung kommt. Die Finanz-Behörden nehmen sich seiner nicht an, weil er ihnen als eine Art Pfründner gilt und nicht als Derjenige, welcher für das Tabak-Monopol als eine wichtige Person gelten sollte. Der Grossverschleisser ist, wie wir letzthin bemerkt haben, eigentlich selber ein Kleinverschleisser, der durch die eigenthümlichen Verhältnisse, welche vorhanden, gezwungen ist, dem Traffikanten ein gefährlicher Konkurrent zu sein, der öffentliche Kredit bleibt verschlossen, weil die kleinen Banken von der falschen Ansicht ausgehen, sein Geschäft wäre zu geringfügig, um einen Kredit beanspruchen zu können und was das grosse Publikum betrifft, so betrachtet es den Traffikanten als einen Diener, der Tag und Nacht für ihn da sein muss.

Man könnte diese entsetzlichen Zustände noch halbwegs erträglich finden, wenn zumindest der Erwerb ein derartiger wäre, dass er den Lebensunterhalt sichert. Indess ist davon gar keine Rede. Von Jahr zu Jahr nimmt die Zahl jener Traffiken ab, deren Erträgniss einen bescheidenen Lebensunterhalt gewährten und bald wird es gar keine solche Traffik geben. Die fast bis zur Unerträglichkeit gediehene Protektion, mit welcher bei Ertheilung der Traffik-Lizenzen vorgegangen wird, hat es bereits dahin gebracht, dass es fast gar keine Traffik mehr gibt, wo das Erträgniss mehr abwirft, als die Kosten, das Uebrige muss dann der Verkauf der Nebenartikel einbringen.

Aber nicht nur in der Hauptstadt, weit mehr noch in der Provinz wird die Existenz der Kleinverschleisser in Frage gestellt. Auch in der Provinz und namentlich in den Städten gibt es Tabak-Kleinverschleisser, die unter dem Drucke der bestehenden traurigen Verhältnisse leiden. Die Grosstraffikanten, welche so ganz und gar nichts zur Verbesserung ihrer materiellen Lage thun wollen, sind überall auf das Erträgniss ihrer Kleintraffik angewiesen, aus welchem Grunde diese Kleintraffikanten natürlich in einer ungleich umfangreichern Weise geführt zu werden vermögen, als es die Kleintraffikanten im Stande sind. Aus vielen Städten Ungarns liegen uns darüber Klagen vor, die nicht selten erschütternd lauten und da sie auf Wahrheit beruhen, auch einen Schandfleck in der Geschichte des Tabak-Monopols bilden.

Wir werden demnächst eine Versammlung der Kleintraffikanten einberufen und jeder Kleinverschleisser wird alsdann Gelegenheit haben, seine Meinung hierüber zu äussern. Diese Meinungsäusserungen aber, sie werden nicht nur gesprochene Worte bleiben, die im Winde verhallen, im Gegentheile, sie werden den Zweck erfüllen, das Finanzministerium, die Presse, das Publikum über so Manches aufzuklären, was dem Zeitgeist der Humanität, der Gerechtigkeit geradezu zuwiderläuft. Und dann werden sich die Kleinverschleisser zu einer Korporation vereinigen und mit allen einer solchen Korporation zustehenden Mitteln dahin wirken, dass der Kleintraffikant vor Noth in Gegenwart und Zukunft geschützt werde.

Es war von Anbeginn unser Bestreben, dies Ziel zu erreichen. Wir vermeinten jedoch, dass

die Grosstrafikanten, die doch an der Sache ein weit grösseres Interesse haben als die Kleintrafikanten, die Initiative hierzu ergreifen werden. Indess zeigt es sich, dass die Grosstrafikanten nicht nur in Unthätigkeit verharren, sondern dass sie auch dadurch das Los der Kleintrafikanten verschlimmern, beziehungsweise jeden Fortschritt in dieser Beziehung verhindern. Die Kleintrafikanten werden nun nicht mehr länger diesem Spiele zusehen, sie werden sich selber zu helfen versuchen. Wir unsererseits garantiren ihnen für den Erfolg und werden sie auch in ihren Bestrebungen kräftigst unterstützen.

Die „Hölgy“-Zigarretten.

Wir wissen nicht von wem die Idee jeweilig ausgeht, so oft in Hinsicht der äusseren Ausstattung einer Zigarrette eine Aenderung eintritt, können aber versichern, dass solches bisher noch niemals zum Vortheile der betreffenden Sorte geschehen ist.

Die Hülse der „Hölgy“-Zigarrette erhielt einen Golddruck. Warum, wozu? Will man vielleicht deren Konsum einschränken? Mit etwas mehr Aufmerksamkeit, als dies geschieht, hätte man schon längst die Erfahrung machen können, dass an einer flott absetzbaren Zigarre oder Zigarrette nichts gerüttelt werden und keinerlei Veränderung vorgenommen werden darf. Geschieht dies dennoch, dann ist dies nach der Meinung der Konsumenten stets eine „neue Sorte“, die schlechter geworden ist, als die alte, aus welchem Grunde der Absatz derselben auch sinkt.

Doch wenn dies auch nicht der Fall wäre, so bilden derartige Umänderungen stets eine grosse Plage für tausende Verschleisser. Man frage einmal in den Tabak-Trafiken nach, was das Publikum bei solchen Neuerungen spricht und wir sind überzeugt davon, man wird es unterlassen solche einzuführen.

Doch, wer wird bei den Kleinverschleissern anfragen. Das that man einmal und zwar zu jener Zeit, wo noch Ordnung herrschte und wo man bestrebt war das Tabak-Monopol zu heben. Wir müssen es bezweifeln, dass diese

Absicht noch heute geschieht, sonst könnte man unmöglich Veränderungen vornehmen, wie die in Rede stehende eine ist.

Die „Hölgy“-Zigarrette ist schlechter geworden, sagt man und es ist keine Kleinigkeit, um welche es sich dabei handelt. Die „Hölgy“-Zigarrette, welche ungefähr zehn Prozent des gesammten erzielten Konsums ausmacht, welche derart flott abgeht, dass füglich mit deren Herstellung eine Fabrik vollständig beschäftigt werden könnte, diese „Hölgy“-Zigarrette erhält eine geringfügige Umänderung und siehe da, vierzigtausend Verschleisser des Landes haben Mühe den Rauchern es begreiflich zu machen, dass die „Hölgy“ dieselbe geblieben ist.

Doch was nützt das Alles! Der Raucher ist nicht zu kapazitiren und der Konsum der „Hölgy“-Zigarrette wird dadurch beeinträchtigt. Besten Falles aber, gibt es Chicanerien und Unannehmlichkeiten in Menge und das bloß deshalb, weil es irgend Jemanden einfiel, die „Hölgy“ mit Goldbuchstaben zu bedrucken.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heitai.

Nagy- és kistőzsdék figyelmébe!

POJATZI FL. és TÁRSA

os. kir. szabadalmazott gyufanemü gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányokat és pedig egy **kénes-**, mint különösen **s alon-gyufájokat.**

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,

Magyar korona-svédgyufa,

Magyar honvéd-szobor-gyufa,

Krokodil-gyufa és

Magyar Imperial-gyufa elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar állam-

férflak arczképeivel díszítvék.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szives rendeléseiket közvetlenül **Dentsch-Landsbergbe** intézni. A legolesőbb ártelekeket tartalmazó árjegyzékünkkel szivesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. sz. alatt van raktárunk.**

POJATZI FL. és TÁRSA os. k. szabadalmazott gyufanemü gyára
DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY!

GYÁRI RAKTÁR:

GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCZA 29. SZÁM.